

FINNISH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
FINNOIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
FINÉS B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 15 May 2006 (morning)
Lundi 15 mai 2006 (matin)
Lunes 15 de mayo de 2006 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKSTI A

Perustuu tositapahtumiin

Mörköjä kuistilla

- Marja näki juuri makeaa unta valkeista hiekkarannoista ja hiljaa huojuvista palmuista, kun unen läpi kuului pieni ääni. ”Äiti, ulkona on mörköjä.” Perheen viisivuotias tytär nyki äitinsä yöpaidan helmaa unenpöpperöisenä. Marja nosti Liisan syliinsä ja lähti kävelemään kohti lastenhuonetta, jossa perheen poikakin nukkui. ”Liisa kulta, ei mörköjä
5 ole olemassakaan, taisit nähdä unta”, Marja selitti pehmeästi. ”Onpas! Ulkona meni monta mörköä puskissa, minä näin!” Marja naurahti ja meni katsomaan ikkunasta ulos. Marja oli pudota istualleen, kun hän näki puskissa vilahtavan jotain. Hän kavahti ikkunasta ja veti verhot kiinni. Hän hiippaili hiljaa portaiden yläpäähän ja kuulosteli. Alakerran kuistilta kuului selvästi askeleita, jotka kiersivät taloa. Varkaita! Ja niitä oli enemmän kuin
10 yksi. Pelokkaana Marja haki lapset ja sulkeutui makuuhuoneeseen. Miksi Pertin piti olla juuri tänä viikonloppuna työmatkalla! Askelten äänet kovenivat aina välillä ja ovelta kuului kolinaa. Marjaa pelotti kamalasti, mutta hän yritti olla näyttämättä sitä lapsille. Hän kaivoi tärisevin käsin laukustaan langattoman hälytyspainikkeen, joka otti yhteyden suoraan vartiointiliikkeeseen.
- 15 Marja istui sängyllä kauhusta kankeana, kunnes kuuli ajotieltä auton äänen. Verhojen raosta hän näki, että se oli vartioliikkeestä. Kului hetki jos toinenkin. Sitten ovikello soi. Varovasti Marja meni avaamaan ovea, jonka takana seiso i iloisesti hymyilevä vartija. ”Teiltä tuli hälytys, taisin löytää häiriön aiheuttajat”, sanoi vartija ja näytti kahta isoa koiraa, jotka tempoivat remmeissään. ”Ovat tainneet nämä vesselit karata kesken lenkin
20 omistajaltaan...” Marja alkoi nauraa helpottuneena: ei mörköjä, ei varkaita, vain pari karkulaista. ”Kiitoksia paljon, onneksi ei tämän vakavammasta kyse!”, Marja sanoi ja lähti peittelemään lapsia yläkertaan.

VARTIOÄSSÄT TARJOAA MÖRKÖJEN SIJAAN TURVALLISUUSPALVELUITA:

- varkaiden varalta
- 25 – tulipalojen varalta
- vesivahinkojen varalta

Vartioässät puh. (09) 229 261
www.vartioassat.fi
Karjalankatu 2, 00520 Helsinki

TEKSTI B

Bengtskärin majakkatorni kunnostetaan ennen satavuotisjuhlia

Pohjoismaiden korkein majakka Bengtskär täyttää pian sata vuotta. Pääjuhla pidetään majakalla 14. kesäkuuta 2006.

5 Hangon edustalla sijaitsevan majakan omistaa Turun yliopistosäätiö, joka on perustanut juhluvuotta varten erillisen juh latoimikunnan. Juhlan järjestämisen lisäksi se hankkii varoja, jotta jo osittain korjatun majakan tornin peruskorjaus
10 saataisiin toteutettua ennen satavuotisjuhlia.

Tornin korjausten kustannusarvio on noin 200 000 euroa. Majakkarakennus peruskorjattiin 1990-luvun puolivälissä Turun yliopiston johdolla, ja sitä on pidetty
15 sen jälkeen lämpimänä.

Vuosikorjausohjelman avulla majakkaa on muutenkin pidetty hyvässä kunnossa. Majakan peruskorjauksen yhteydessä jäi majakan näyttävin osa eli majakkatorni
20 kuitenkin varojen puutteen vuoksi korjaamatta.

Majakan matkailutoimintaa hoitavan Oy Bengtskär Ab:n **Paula Wilson** on huomannut, miten majakka rapistuu pikku hiljaa: ”Tiilien
25 välistä ja haljenneista saumoista vuotaa sisälle vettä, joka talvella jäätyy, jolloin tiilet rapistuvat.”

Tornin korjauksen tarkoituksena on uusia kivien väliset saumat ja laittaa sinne uutta
30 laastia. Näin majakan ikää saadaan **Wilsonin** mukaan pidennettyä 100-200 vuotta.

35 Työt on tarkoitus tehdä urakkatyönä majakkatornista roikkuvasta vaunusta käsin. Työhön osallistuu 4-5 miestä, joilta menee siihen aikaa enintään kaksi kuukautta. Korjaustyö pitäisi tehdä keväällä, jotta saumat ehtivät kovettua ennen seuraavan talven tuloa.

40 Korjauksia ja juhlia varten hankitaan yliopistosäätiön johdolla varoja erilaisilla myyntituotteilla, sillä yliopistosäätiö ei saa käyttää omia varojaan majakan kunnostamiseen.

45 Tänä keväänä myyntiin tulevat muun muassa valaistu kolmiulotteinen Bengtskärin majakkaa esittävä taulu, majakan pienoismalli, kuvakirjanen majakan historiasta ja T-paitoja.

Lisäksi myydään vedoksia taiteilija **Olavi Juutilaisen** taulusta *Bengtskärin majakka – merenkulun turva, sankarimajakka, kulttuurin tyyssija*.
50

Pyry Lapintie

TEKSTI C

Kolumni: Halpa henkivakuutus

Tie jäässä, ulkona pimeää, vauhtia liikaa, eikä kenelläkään tietenkään turvavyötä. Kyseinen yhdistelmä on todistettavasti tappava. Kohtalo ei ole paras mahdollinen pelikaveri. Yleensä se hyökkää silloin, kun vähiten odottaa.

- 5 Sotiiko turvavyö periaatteita vastaan, vai jätetäänkö turvavyö turhamaisuuttaan laittamatta siksi, että se ei näytä hyvältä? Turvavyön käytön voisi rinnastaa pyöräilykypärän käyttöön, jossa on käynyt samantapainen ilmiö. Suuri osa ihmisistä suhtautuu huolestuttavan naiivisti turvallisuusasioihin. Yleinen välinpitämättömyys näkyy hälyttävästi liikennetapaturmien määrässä.

* * *

- 10 Huomattavan monessa kuolemaan johtaneessa kolarissa ei ole käytetty turvavyötä. Turvavyö ei [– X –] aina riitä pelastamaan henkeä, mutta se on [– 22 –] halpa henkivakuutus.

Voi olla, että turvavyötä ei tarvitse koskaan, [– 23 –] yksikin vaaratilanne voi olla kohtalokas. Oli sitten kuinka hyvä kuski tahansa, se ei auta, jos vastapuolen ajotaidot ovat ruosteessa tai jos joku hyppää auton eteen.

- 15 Turvavyön käyttö on määrätty pakolliseksi laissa, ja virkavalta valvoo sitä. En ole [– 24 –] usein kuullut poliisin erikseen pysäyttävän ja sakottavan sen käytön laiminlyönnistä. Lopullinen päätös on [– 25 –] jokaisen omissa käsissä.

- 20 Vyön haittapuoli on, että se ärsyttävän usein jää jumiin kiinnitettäessä, mutta tämä on vain merkki siitä, että mekanismi toimii niin kuin pitää. Ongelmasta selviää käyttämällä kärsivällisyyttä.

Ajamista ilman turvavyötä voi perustella matkan lyhyydellä, mutta vyöttömyydestä tulee äkkiä tapa. Jos taas turvavyö vaikeuttaa jollakin tavalla ajamista, on syytä katsoa peiliin ja tehdä asialle jotain. Vai saako jokin asia niin kiireiseksi, ettei ehdi kuluttaa muutamaa sekuntia oman tulevaisuuden takia?

* * *

- 25 Elämä on yhtä nopeasti ohi kuin olisi napsauttanut turvavyön kiinni. Kukaan muu ei kietaise vyötä ympärillesi kuin sinä itse. Jos ei edes oma elämä ole sen arvoinen, miten voi arvostaa mitään muutakaan?

Jani Niemi

Kirjoittaja on Nokian ammattioppilaitoksen sähköalan opiskelija

TEKSTI D

Intohimoinen taiteilija

Elokuvaohjaaja PV Lehtinen on intohimoinen taiteilija. Aikaa on rajallisesti, ja tällä hetkellä hän käyttää ”vimmansa” taiteen tekemiseen.

Lehtinen luonnehtii itseään lainausmerkeissä työhulluksi. Hän pitää taiteen tekemistä paremminkin intohimona luoda uutta ja ennennäkemätöntä kuin työnä. Mutta hullun lailla hommaan uppoutuu. Sitä paitsi elokuvan teolle on vaikea määritellä kellonaikoja. Työvaiheita on lukuisia – jo ennen kuvausvaihetta. Luovin vaihe, idean ja käsikirjoituksen miettiminen, vie eniten aikaa.

– Jonkun mielestä voi välillä näyttää, etten tee työtä, mutta pää raksuttaa koko ajan, myös viikonloppuisin.

Parhaimmillaan elokuvan tekeminen on Lehtisestä haaste, kuin lähtisi kokoamaan suurta monimutkaista palapeliä.

Koska elokuvan tekemisellä ei Suomessa elä, Lehtinen toimii välillä mainosohjaajana. Kokemusta löytyy myös elokuvaleikkaajan työstä.

Mainosten tekeminen tuo hyvää vastapainoa miehen omiin projekteihin: mainokset tehdään monesti nopeasti ja suurella budjetilla, jolloin kuvaukset kestävät vain muutaman päivän.

Pätkätöiden lomassa aikaa vapautuu omille elokuville, jotka Lehtinen kirjoittaa, leikkaa ja tuottaa pääsääntöisesti itse. Käytäntö on tuntunut mielekkäältä, sillä hän haluaa, että elokuva on omannäköinen. Leikkausvaiheessa PV:llä saattaa hurahda studiossa pari vuorokautta putkeen.

Hyvin on Lehtisen oma maailma mennyt muillekin jakoon: uimahyppääjä Helge Waseniuksesta kertova Hyppääjä palkittiin triplasti Tampereen lyhytelokuvajuhlilla 2001. Keväällä elokuvateatteriin tulee PV:n ohjaama kilpauinnin maailmasta kertova Krooli, jonka tekeminen on ollut monta vuotta mielessä. Elokuva on toinen valmistunut osa Lehtisen tekemästä vesitrilogiasta.

Vaikka työ viekin leijonanosan miehen ajasta, Lehtinen korostaa, ettei hän ole mikään ”friikki”, joka on täysin jumissa omassa pienessä elokuvamaailmassaan. Hän tapaa kavereitaan, pelaa sählyä ja käy uimassa. Tulevaisuuden tavoitteena hänellä on saada kertoa elämän pienistä hienoista asioista.

– Kuulostaa ehkä naiivilta, mutta haluan näyttää ihmisille, ettei kaikki ole niin huonosti. Lähellä voi olla jotain kaunista.